

Nd.

763. Frumvarp til laga

[6. mál]

um skráningu skipa.

(Eftir eina umr. í Ed., 28. apríl.)

Samhljóða þskj. 6 með þessum breytingum:

3. gr. hljóðar svo:

Svifskip teljast til skipa samkvæmt lögum þessum.

Skipamálastjóri ákveður, að hverju leyti för eða tæki, sem á sjó fljóta, en eru ekki knúin af hreyfiafli í þeim sjálfum, skuli tekin á skipaskrá.

Bráðabirgðaskráning má fara fram á skipum, sem eru í smíðum eða ófullgerð að öðru leyti, eftir reglum, sem skipamálastjóri setur.

4. gr. hljóðar svo:

Skipamálastofnun ríkisins heldur aðalskipaskrá yfir öll skip, sem skráð eru samkvæmt lögum þessum. Skráin má vera lausblaðabók.

Aðalskipaskrá skal greina um hvert skip sér:

1. Skipaskrárnúmer, sem helzt óbreytt, meðan skipið er skráð á Íslandi.
2. Nafn.
3. Einkennisbókstafi (kallmerki).
4. Umdæmisbókstafi og tölu.
5. Heimilisfang.
6. Gerð og aðalmál.
7. Smíðastöð og hvenær smíðað.
8. Hvenær mælibréf er gefið út.
9. Gerð og stærð aðalvélar.
10. Fullt nafn og heimilisfang eiganda. Nú eru eigendur skráðir fleiri en einn, og skal þá greina, hversu mikinn hluta hver þeirra eigi í skipi. Ef skip er í eign félags eða stofnunar, skal greint nafn þess eða hennar, nöfn og heimili stjórnenda og nafn framkvæmdastjóra eða útgerðarstjóra.
11. Hvar og hvenær eignarskilríki eiganda er út gefið, eða eigenda, ef fleiri eru en einn.
12. Skráningardag og ár.

Skipamálastofnunin gefur árlega út skipaskrá yfir skráð íslensk þilskip.

5. gr. hljóðar svo:

Heimahöfn skráðs skips skal vera þar, sem eigandi eða eigendur ætla því heimilisfang.

Skipamálastjóri getur veitt eiganda þilskips einkarétt til nafns á skipinu. Sama gildir um einkarétt til reykháfsmerkja og annarra einkenna á skipum, þar á meðal sérfána. Bannað er öðrum að nota skipanöfn eða einkenni, sem einkaréttur hefur verið veittur á, eða svo lík nöfn eða einkenni, að villu geti valdið. Þó má haldast óbreytt nafn og einkenni skips, sem skráð hefur verið fyrir gildistöku laga þessara, meðan það helzt í eigu sama aðila. Einkaréttur til nafns eða einkennis fellur úr gildi fimm árum, eftir að skip hefur verið afmáð af skipaskrá, ef eigandi heitisins eða einkennisins hefur ekki endurnýjað það á öðru skipi. Skipamálastofnunin heldur skrá yfir nöfn og einkenni skipa, sem einkaréttur hefur verið veittur á, og birtir jafnóðum í Lögbirtingablaðinu allar einkaleyfisveitingar svo og í árlegri skipaskrá.

6. gr. hljóðar svo:

Um frumskráningu skips fer, sem hér segir: Ný skip, sem smíðuð eru hér á landi, skal tilkynna Skipamálastofnuninni til skráningar, áður en þau eru tekin til notkunar. Önnur skip, sem óskráð eru hér á landi, skal tilkynna um leið og þau komast í eign islenzks aðila samkvæmt 1. gr., enda fari ekki fram bráðabirgðaskráning samkvæmt 9. gr.

Eigandi skips eða eigendur senda Skipamálastofnuninni beiðni um skráningu, ritaða á eyðublaði frá stofnuninni, eins og getið er í 17. gr.

Skipamálastjóri ákveður, hvaða upplýsingar um skip, sem um getur í 4. gr., skuli vera í skráningarbeiðni, enda skal eyðublað fyrir beiðnina bera það með sér.

Fylgja skal skráningarbeiðni skipasmíðaskirteini eða annað eignarheimildarbréf skráningarbeiðanda. Ef notað skip er flutt hingað til lands frá útlöndum, skal fylgja vottorð hlutaðeigandi erlends skráningaryfirvalds um, að skipið hafi annaðhvort ekki verið skráð þar eða að öðrum kosti afmáð þar af skipaskrá.

Skipamálastofnunin sendir hlutaðeigandi þinglýsingadómarar tilkynningu um skráningu, þegar hún hefur farið fram.

Skipamálastjóri getur veitt leyfi og einkarétt til nafns skips og annarra einkenna, þó að skilyrði til skráningar séu ekki enn fyrir hendi.

7. gr. hljóðar svo:

Skipamálastjóri gefur út þjóðernisskirteini handa skráðum skipum, sem eru 30 rúmlestir brúttó eða stærri. Fari skip, sem er minna en 30 rúmlestir brúttó, milli Íslands og annarra landa, skal þjóðernisskirteini gefið út handa því.

Skráningarskyld skip, sem minni eru en 30 rúmlestir brúttó, skulu hafa mælibréf, eins og greinir í lögum um skipamælingar.

Í þjóðernisskirteini skal greina aðalmál skips, brúttó- og nettó-rúmlestatölu, gerð, nafn, heimahöfn, einkennisbókstafi, nafn eiganda eða eigenda og hvenær eignarskilríki er út gefið, nafn skipstjóra og skipstjórnarheimild, hvenær hún er dagsett og hvar út gefin, svo og, sé um fiskiskip að ræða, umdæmisbókstafi og tölu.

8. gr. hljóðar svo:

Á hvert skráð skip, sem þjóðernisskirteini hlýtur, skal marka einkennisstafi þess á þiljubita við aðallestaropið, ef það má verða, en ella annars staðar, þar sem vel fer á því.

Setja skal nafn skips og heimili aftan á skip og nafnið á bóg þess. Ef skipið er fiskiskip, skal einnig setja umdæmisbókstafi og tölu á bóg þess.

Marka skal beggja megin að framan og aftan á skip, hversu djúpt það ristir í desimetrum.

Skipamálastjóri ákveður, hvernig haga skuli merkingu á skipum, sem minni eru en 30 rúmlestir brúttó.

Nafnbreytingu á skipi má því aðeins leyfa, að allir eigendur þess séu því samþykkir. Breyta má nafni á skipi, þegar eigendaskipti verða að því, en þó svo, að ekki fari í bág við einkarétt á nafni, sbr. 5. gr. Ella verður nafni skips ekki breytt, nema leyfi skipamálastjóra komi til. Þó að nafnbreyting verði, skulu einkennisstafir skips haldast óbreyttir.

Bannað er að leyna nafni skips eða heimili eða nema brott. Ekki má heldur merkja skip öðru nafni en það er skráð undir.

9. gr. hljóðar svo:

Nú er skip smíðað erlendis fyrir aðila, er hér má láta skrá skip sitt, eða hann verður með öðrum hætti eigandi að skipi erlendis, og getur þá fulltrúi í utanríkisþjónustu Íslands, sem til þess hefur fengið heimild, gefið út þjóðernisskirteini handa skipinu til bráðabirgða.

Í þjóðernisskírteini til bráðabirgða skal greina:

1. Nafn skips og hvers konar skip það sé.
2. Hvar og hvenær skip sé smíðað eða keypt og nafn eiganda eða eigenda samkvæmt skipasmíðaskírteini eða öðru eignarheimildarskjali.
3. Nafn skipstjóra og skipstjórnarheimild.
4. Svo nákvæmar upplýsingar sem fá má um rúmlestatal skips, lögun þess og lýsingu.

Beiðni um útgáfu þjóðernisskírteinis til bráðabirgða skulu fylgja fullnægjandi gögn um atriði þau, sem greina skal í skírteininu, svo og vottorð hlutaðeigandi erlends skráningaryfirvalds um, að skipið hafi annaðhvort ekki verið skráð þar eða að öðrum kosti afmáð þar af skipaskrá.

Jafnskjótt sem fulltrúi Íslands gefur út þjóðernisskírteini, skal hann senda Skipamálastofnuninni staðfest endurrit af því og gögnum þeim, sem útgáfubeiðni fylgdu.

Bráðabirgðabþjóðernisskírteini skal gilda sem venjulegt þjóðernisskírteini, en þó eigi lengur en einn almanaks mánuð frá útgáfudegi, nema sérstök heimild skipamálastjóra komi til.

10. gr. hljóðar svo:

Þjóðernisskírteini skal ávallt fylgja skipi, enda skal sýna það yfirvöldum, þegar þess er krafizt.

Þegar skipstjóraskipti verða á íslenzku skipi, sem þjóðernisskírteini hefur hlotið, ritar lögskráningarstjóri, sbr. 22. gr. laga um lögskráningu sjómanna nr. 63 29. marz 1961, nafn skipstjóra þess, er við tekur, á þjóðernisskírteini og getur jafnframt skipstjórnarheimildar hans. Sama gildir um fulltrúa Íslands erlendis, sbr. 9. gr., ef skipstjóraskipti verða í erlendri höfn. Að öðru leyti er bæði handhafa þjóðernisskírteinis og öllum öðrum en Skipamálastofnuninni bannað að rita nokkuð á skírteinin eða breyta nokkru í þeim.

12. gr. hljóðar svo:

Þegar nýr eigandi að skráðu skipi eða skipshluta lætur þinglýsa eignarheimild sinni, skal hann í viðurvist þinglýsingadómara birta beiðni um skráningu á viðeigandi eyðublað, sbr. 17. gr. Þinglýsingadómari skal innan þriggja virkra daga senda Skipamálastofnuninni skráningarbeiðnina ásamt staðfestu endurriti af hinni þinglesnu eignarheimild.

Óheimilt er nýjum eiganda að láta lögskrá skipshöfn á skipið í sínu nafni, fyrr en skráningarbeiðnin hefur borizt Skipamálastofnuninni, skipið skráð á aðalskipaskrá og nauðsynleg skjöl gefin út því til handa, enda skulu þau sýnd lögskráningarmanni.

Þegar eigendaskipti verða samkvæmt framanskráðu, ber hinn fyrri eigandi ábyrgð á skoðunargjöldum vegna skipsins, unz umskráning hefur farið fram.

13. gr. hljóðar svo:

Ef eigandi skráðs skips vill fá því nýtt nafn eða nýtt heimilisfang, skal hann senda Skipamálastofnuninni tilkynningu um það, sbr. 17. gr. Óheimilt er að breyta nafni eða heimilisfangi, fyrr en Skipamálastofnunin hefur skráð hið nýja nafn eða heimilisfang á aðalskipaskrá.

Nú er nafni skips eða heimilisfangi breytt á aðalskipaskrá, og tilkynnir Skipamálastofnunin það þá þegar í stað þinglýsingadómara í því þinglýsingarumdæmi, þar sem skip á eða átti heimilisfang, en hann skal án tafar tilkynna breytinguna veðhöfum eða öðrum óbeinum réttihöfum í skipinu, ef þeir eru kunnir.

Nú veldur hið nýja heimilisfang því, að skip er flutt milli þinglýsingaumdæma, og skal Skipamálastofnunin þá einnig tilkynna flutninginn þinglýsingadómara í því umdæmi, sem skip er flutt í. Þinglýsingadómari í því umdæmi, þar sem skipið átti áður heimilisfang, skal tafarlaust senda þinglýsingadómara í því umdæmi, sem

skip er flutt í, staðfest endurrit af öllum þinglýstum skjölum, sem í gildi eru um skipið, og enn fremur eignar- og veðbókarvottorð. Skulu skjöl þessi þinglesin í hinu nýja umdæmi skipsins, enda rofna réttaráhrif þinglýsingar ekki vegna flutningsins. Fyrir hinn nýja þinglestur skal ekkert gjald greiða.

14. gr. hljóðar svo:

Nú verður breyting á einhverjum atriðum, sem skrá skal á aðalskipaskrá samkvæmt 4. gr., en er ekki þegar getið í 12. eða 13. gr., og ber þá eiganda eða eigendum skips að tilkynna Skipamálastofnuninni breytinguna þegar í stað, sbr. 17. gr.

15. gr. hljóðar svo:

Afmá skal skip af aðalskipaskrá:

1. Ef það fullnægir ekki lengur þjóðernisskilyrðum 1. gr.
2. Ef það hefur farizt, svo að um sé kunnugt, og sömuleiðis ef það hefur horfið, án þess að til þess hafi spurzt í 6 mánuði.
3. Ef það er rifið, metið ónýtt eða ekki talið þess virði, að við það sé gert.
4. Ef það hefur legið ónotað í höfn eða skipalægi eða staðið á landi í 3 ár samfleytt hérlendis eða erlendis.
5. Ef um opinn bát er að ræða og aðalskoðun hefur ekki farið fram á honum í 5 ár samfleytt.

Framangreind atriði skulu sönnuð með opinberu vottorði, skoðun eða á annan þann hátt, sem skipamálastjóri telur fullnægjandi.

Nú eru líkur til, að bætt verði úr skorti á þjóðernisskilyrðum, sbr. 1. tölul., að skipi verði bjargað eða það komi fram, sbr. 2. tölul., að gert verði við skip, sbr. 3. tölul., eða að skip verði að nýju tekið í notkun, sbr. 4. og 5. tölul., og getur skipamálastjóri þá ákveðið, að afmáningu skips af aðalskipaskrá skuli frestað um tiltekinn tíma, er hann metur eftir aðstæðum hverju sinni. Aldrei má þó veita lengri frest en 6 mánuði til að bæta úr skorti á þjóðernisskilyrðum.

Þegar eiganda skips verður kunnugt um einhver atriði, sem eiga að valda afmáningu þess af skipaskrá samkvæmt 1. mgr., skal hann þegar í stað tilkynna Skipamálastofnuninni það á viðeigandi eyðublaði, sbr. 17. gr. Ef skipið hefur hlotið þjóðernisskírteini, skal eigandi afhenda það Skipamálastofnuninni, nema glatað sé.

16. gr. hljóðar svo:

Nú er skip afmáð af aðalskipaskrá, og tilkynnir Skipamálastofnunin það þá þegar í stað hlutaðeigandi þinglýsingadómara, en hann tilkynnir það án tafar þinglesnum rétthöfum í skipinu, sem um er kunnugt. Ef skipið er ekki fellt úr þinglýsingabókum, skal afmáningar af skipaskrá getið þar á blaði skips og einnig á veðbókarvottorðum um skipið.

17. gr. hljóðar svo:

Skráningarbeiðnir og tilkynningar samkvæmt 6. gr., 12. gr., 1. mgr. 13. gr., 14. gr. og 15. gr. skal rita á viðeigandi eyðublöð, sem Skipamálastofnunin lætur í té og fá má hjá henni og þinglýsingadómurum.

18. gr. hljóðar svo:

Ef skipamálastjóri telur vafa leika á því, að skip fullnægi skilyrðum um skráningu hér á landi, eða hann telur einhver önnur atriði, sem skráningu varða, ekki nægilega í ljós leidd, getur hann æst þess, að héraðsdómari rannsaki málið að hætti opinberra mála. Að rannsókn lokinni getur skipamálastjóri borið undir úrskurð ráðherra, hvernig með málið skuli fara.

Hvort sem rannsókn samkvæmt 1. mgr. hefur fram farið eða ekki, getur eigandi skips eða annar aðili, sem réttar hefur að gæta, en telur rétti sínum hallað með úrlausn skipamálastjóra eða ráðherra, borið mál sitt undir úrlausn dómstóla.

19. gr. hljóðar svo:

Skipamálastjóri getur, þegar sérstök ástæða er til, veitt skipi, sem heima á hér á landi, leiðarbréf til að fara hér hafna á milli, áður en það er skráð á aðalskipaskrá. Hefur þá leiðarbréf sama gildi hér á landi sem þjóðernisskírteini.

Skipamálastjóra er einnig heimilt, ef nauðsyn ber til að skip fari þegar til útlanda, að veita því þjóðernisskírteini til bráðabirgða til siglingar þangað, enda þótt eitthvað bresti á til þess, að skráning á aðalskipaskrá megi þegar fram fara.

23. gr. hljóðar svo:

Hver, sem í skráningarbeiðni eða tilkynningu til Skipamálastofnunarinnar samkvæmt lögum þessum veitir rangar eða villandi upplýsingar eða skýrslur eða vanrækir að senda stofnuninni lögboðnar skráningarbeiðnir eða tilkynningar, skal sæta sektum, ekki minni en 10 000 krónum, eða varðhaldi.

Hver, sem lætur skip, sem skylt er að hafa þjóðernisskírteini, sigla án þess, sbr. 10. gr., skal sæta sektum, ekki minni en 4000 krónum. Sömu refsingu varðar að skila ekki þjóðernisskírteini, þegar slíkt er skylt, sbr. 11. og 15. gr. Enn varðar sömu refsingu að rita nokkuð á þjóðernisskírteini heimildarlaust, sbr. 10. gr.

Brot gegn ákvæðum 2. gr. um notkun þjóðfána og brot gegn ákvæðum 5. gr. um einkarétt til nafns eða einkenna varða sektum.